

P7_TA-PROV(2009)0022

Drab på menneskerettighedsforkæmpere i Rusland

Europa-Parlamentets beslutning af 17. september 2009 om drab på menneskerettighedsforkæmpere i Rusland

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Rusland, og især beslutning af 25. oktober 2006 om mordet på den russiske journalist Anna Politkovskaja¹ og af 18. december 2008 om overgreb mod menneskerettighedsforkæmpere i Rusland og retssagen om mordet på Anna Politkovskaja².
- der henviser til formandskabets erklæring på vegne af den Europæiske Union af 12. august 2009 om mordene på den tjetjenske menneskerettighedsforkæmper Zarema Sadulayeva og hendes mand Alik Dzhabraïlov,
- der henviser til partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem den Europæiske Union og Den Russiske Føderation, som trådte i kraft i 1997 og er blevet forlænget, indtil den bliver erstattet af en ny aftale,
- der henviser til de igangværende forhandlinger om en ny aftale om nye rammer for forholdet mellem EU og Rusland,
- der henviser til konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, De Forenede Nationers (FN's) erklæring om menneskerettighedsforkæmpere og FN's erklæring om individers og samfundsgruppers ret og pligt til at fremme og beskytte universelt anerkendte menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder,
- der henviser til forretningsordenens artikel 122, stk. 5,
  - A. der henviser til, at Rusland som medlem af Europarådet og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) har forpligtet sig til at fremme og beskytte menneskerettighederne, de grundlæggende frihedsrettigheder og retsstatsprincipperne,
  - B. der henviser til, at øget samarbejde og gode naborelationer mellem EU og Rusland er altafgørende for stabiliteten, sikkerheden og velstanden i hele Europa,
  - C. der henviser til, at EU arbejder for et strategisk partnerskab med Rusland baseret på de demokratiske værdier, menneskerettighederne og retsstatsprincipperne,
  - D. der henviser til, at situationen for menneskerettighedsforkæmpere, især i det nordlige Kaukasus, forværres i alarmerende grad,

---

¹ EUT C 313 E af 20.12.2006, s. 271.

² EUT C 58 E af 12.3.2009, s. 180.

- E. der henviser til, at det arbejde, der udføres af menneskerettighedsorganisationer som Memorial og Demos er afgørende for skabelsen af et frit og stabilt samfund; der henviser til, at den russiske regering derfor bør være stolt over den vigtige rolle, disse institutioner spiller,
- F. der henviser til, at menneskerettighedsadvokaten Stanislav Markelov, der også repræsenterede den myrdede journalist Anna Politkovskaya, selv blev myrdet den 20. januar 2009 sammen med journalisten Anastasia Barbuova, der omkom i forsøget på at beskytte Markelov,
- G. der henviser til, at liget af menneskerettighedsforkæmperen Andrej Kulagi den 10. juli 2009 blev fundet i et stenbrud, to måneder efter hans forsvinden,
- H. der henviser til, at Natalya Estemirova, der var leder af Memorial i Tjetjenien, den 15. juli 2009 blev bortført i Grosnyj og fundet død i naborepublikken Ingusjetien; der henviser til, at Parlamentet holdt et minuts stilhed til minde om Natalya Estemirova under dets møde den 16. juli 2009; der henviser til, at Memorial suspendede deres arbejde i Tjetjenien efter dette mord,
- I. der henviser til, at der i september i Moskva indledes en retssag om æreskrænkelser på grundlag af en klage, som den tjetjenske præsident Ramzan Kadyrov indgav for bagvaskelse mod Oleg Orlov, lederen af Memorial-menneskerettighedscentret, efter at Orlov på Memorials hjemmeside den 15. juli 2009 havde fremsat beskyldninger om præsident Kadyrovs indblanding i mordet på Natalya Estemirova,
- J. der henviser til, at de tjetjenske borgeraktivister Zarema Sadulayeva og hende mand, Alik Dzhabrailov, der arbejdede for den humanitære organisation "Lad os redde Generationen", blev bortført fra deres kontor i Grosnyj og fundet myrdet den næste dag,
- K. der henviser til, at maskerede mænd udsendt af den russiske statsanklager den 3. december 2008 stormede forsknings- og informationscentret Memorials kontorer i Skt. Petersborg og fjernede harddiske og CD-ROMer, der indeholdt en komplet database over tusindvis af ofre for Stalintidens forfølgelser; der henviser til, at databasen blev leveret tilbage til Memorial som følge af en dommerkendelse,
- L. der henviser til, at det lejlighedskompleks, hvor lederen af Memorial-menneskerettighedscentret, Oleg Orlov, og hans medarbejder Aleksandr Tjerkassov, har deres privatadresser, den 3. september 2009 blev inspiceret af statslige efterforskere, der foregav at være fra skattemyndighederne;
- M. der henviser til, at den russiske højesteret den 3. september 2009, to måneder efter at have truffet afgørelse om, at retssagen mod tre mænd, der var blevet frifundet i februar i år, skulle gå om, beordrede efterforskningen af mordet på Anna Politkovskaya i 2006 genoptaget,
- N. der henviser til, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg har modtaget talrige klager fra russiske borgere,
- 1. fordømmer uforbeholdent og beklager dybt den forfølgelse og de overgreb, som menneskerettighedsforkæmpere, advokater og journalister i Rusland udsættes for;

2. tilskynder de russiske myndigheder til at gøre alt, hvad der står i deres magt, for at sikre beskyttelsen af menneskerettighedsforkæmpere, som fastsat i FN's erklæring om individers og samfundsgruppers ret og pligt til at fremme og beskytte universelt anerkendte menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder; opfordrer navnlig de ansvarlige myndigheder til at sørge for, at Memorial og andre menneskerettighedsorganisationer kan genoptage deres aktiviteter i Tjetjenien under sikre forhold; glæder sig over tilbageleveringen af det konfiskerede arkiv til Memorial-organisationen i Skt. Petersborg efter aktionen den 4. december 2008;
3. opfordrer de statslige russiske myndigheder til straks at indlede en grundig og effektiv efterforskning af de ovennævnte mord og således stille både de ansvarlige for disse brutale handlinger og selve gerningsmændene til ansvar;
4. fremhæver, at lovløsheden i Tjetjenien fører til destabilisering af hele det nordlige Kaukasus;
5. noterer sig, at den russiske præsident Dmitrij Medvedev i sit telegram til menneskerettighedsorganisationen Memorial i juli lovede at iværksætte en tilbundsgående undersøgelse af mordet på Natalya Estemirova;
6. glæder sig over præsident Medvedevs initiativ til at ændre lovgivningen om ikke-statslige organisationer med henblik på at fjerne visse restriktioner og registreringsvanskeligheder, som russiske ngo'er er underlagt, og forventer betydelige forbedringer;
7. glæder sig over den russiske højesterets afgørelse af 3. september 2009 om at genåbne sagen om mordet på Anna Politkovskaya og behandle politiundersøgelserne af de tre mænd, der blev frifundet ved den første retssag, som én sag, der ligeledes omfatter den formodede drabsmand, Rustam Makhmudov, og hans bagmænd; opfordrer til, at en retssag påbegyndes hurtigst muligt, at den udføres som en nævningsag og at alle journalister og medier får adgang til domsforhandlingerne;
8. opfordrer til en intensivering af de EU-russiske samråd om menneskerettighederne, og opfordrer indtrængende til at denne høringsproces gøres åben for virkningsfulde bidrag fra Europa-Parlamentet, Statsdumaen, de russiske retsmyndigheder, civilsamfundet og menneskerettighedsorganisationer; opfordrer Rusland til i fuldt omfang at leve op til sine forpligtelser som medlem af OSCE og Europarådet og bl.a. respektere organisationsfriheden og retten til at gennemføre fredelige demonstrationer; fremhæver det standpunkt, at beskyttelsen af menneskerettighederne bør have en fremtrædende plads på dagsordenen ved det næste topmøde mellem EU og Rusland og gøres til en integreret del af den nye aftale mellem EU og Rusland;
9. opfordrer de russiske myndigheder til at efterleve alle Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelser og til at ratificere tillægsprotokol 14 til den europæiske konvention om menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder om øjeblikkelig reform af dets kontrolorgan;
10. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Den Russiske Føderations regering og parlament, OSCE og Europarådet.